

Regionální akční plán Moravskoslezského kraje

1. verze

Textová část

OBSAH:

Oblast Dopravy	3
Oblast Sociální a zaměstnanost	7
Oblast Zdravotnictví a IZS	15
Oblast Výzkumu, vývoje a vzdělávání	17
Oblast Podnikání	28
Oblast Kultury a cestovního ruchu	31
Oblast Životního prostředí	32
Oblast Veřejné správy	37
Seznam zkratk	40

Oblast Dopravy

Aktivita: Zlepšení technického stavu silniční infrastruktury

Dílčí aktivity:

- *Výstavba a rekonstrukce silnic II. a III. třídy*
- *Modernizace, obnova silnic I. tříd sítě TEN-T*
- *Modernizace, obnova silnic I. tříd mimo síť TEN-T - výstavba obchvatů a přeložek*

Popis dílčích aktivit:

Hlavní část aktivit je zaměřena na rekonstrukci nevyhovujících úseků silnic II. a III. tříd a výstavbu nových úseků silnic. Dále je cílem modernizace, obnova a zkapacitnění již provozovaných úseků kategorie D, R a ostatních silnic I. tříd sítě TEN-T včetně výstavby obchvatů a přeložek.

Zdůvodnění dílčích aktivit:

Zvýšení rychlosti přepravy (přístup k nadřazené dopravní síti TEN-T), bezpečnosti provozu, bezpečnosti obyvatel a omezení externalit dopravy zejména hluku, vibrací. Možnost vytváření nízkoemisních zón, humanizace průtahů obcí a měst vč. příležitostí pro nemotorovou dopravu, vyloučení těžké nákladní dopravy. Příležitost pro zavádění telematických aplikací. Kvalitní silniční doprava zvyšuje atraktivitu a posiluje konkurenceschopnost kraje. Kvalitní krajská síť silnic je nezbytnou podmínkou rovnoměrného rozvoje ekonomických aktivit v rámci kraje a rovného přístupu jeho obyvatel k možnostem zaměstnání a vzdělání.

Nositel dílčích aktivit:

Moravskoslezský kraj, Ředitelství silnic a dálnic

Aktivita: Podpora udržitelných forem dopravy a veřejné dopravy

Dílčí aktivity:

- *Rozvoj přestupních terminálů a uzlů pro veřejnou dopravu (záchytná parkoviště pro osobní vozy a kola, bezbariérový přístup zastávek a terminálů)*

Popis dílčí aktivity:

Projekty rozvoje a rekonstrukcí přestupních terminálů, přestupních uzlů a nástupišť hromadné dopravy, výstavby parkovišť P+R, B+R, úprava zastávek pro bezbariérový přístup.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Podpora udržitelné mobility vyžaduje mimo jiné zvýšení komfortu pro využívání městské a příměstské hromadné dopravy. Zlepšení bezbariérového přístupu k zastávkám veřejné dopravy, výstavba přestupních terminálů a záchytných parkovišť, umožňujících změnu modu

dopravy, je podmínkou zvýšeného využívání veřejné dopravy a tím i snížení vlivů automobilové dopravy na životní prostředí.

Nositel dílčí aktivity:

Obce, organizace zřizované krajem/obcí, dopravní podniky

- **Rozvoj nízkoemisní a bezemisní dopravy včetně výstavby plnicích stanic**

Popis dílčí aktivity:

Nákup nízkoemisních a bezemisních dopravních prostředků pro městskou a příměstskou hromadnou dopravu, výstavba a optimalizace plnicích stanic na CNG, dobíjecích stanic a měníren proudů.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

MSK patří mezi oblasti s nejvíce znečištěným ovzduším v České republice. Jedním z významných producentů škodlivin, se stále narůstajícím podílem znečištění ovzduší, je doprava. Převedení části městské a příměstské hromadné dopravy na nízkoemisní dopravní prostředky (autobusy na CNG) a podpora pořízení nových vozidel s elektrickým pohonem (elektrobusy, tramvaje, trolejbusy, vč.trolejbusů s bateriemi)umožní snížit dopady na ovzduší v nejvíce zatížených oblastech měst a obcí, kterými hromadná doprava často projíždí, a současně sehrává významnou osvětovou a podpůrnou roli pro zvýšení environmentálního vědomí veřejnosti. Nová vozidla současně zvýší kvalitu cestování, což napomůže - společně s lepší image - její větší přitažlivosti pro obyvatele. Zajištění funkčního systému vyžaduje výstavbu a optimalizaci plnění, měníren a dobíjecích stanic, které sníží hendikepy mobility nízkoemisní a bezemisní dopravy oproti dopravě standardní.

Nositel dílčí aktivity:

Obce, organizace zřizované krajem/obcí, dopravní podniky

- **Zvyšování bezpečnosti v motorové i bezmotorové dopravě**

Popis dílčí aktivity:

Projekty obsahující opatření na zvýšení bezpečnosti provozu, především v obcích - úprava přechodů pro chodce (osvětlení), zpomalovací semaforey, oddělení pěší dopravy, odstraňování nepřehledných míst.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Významnou součástí kvality života je bezpečnost, a to i bezpečnost v dopravě (silniční, cyklistické, tramvajové). Zejména v obcích dochází ke střetům chodců s ostatními účastníky provozu, kteří jsou více chráněni. Minimalizace ohrožení pěších účastníků provozu bude dosaženo eliminací rizikových míst v obcích prostřednictvím stavebních a organizačních úprav.

Nositel dílčí aktivity:

Obce, organizace zřizované krajem/obcí, dopravní podniky

- **Rozvoj cyklodopravy**

Popis dílčí aktivity:

Výstavba cyklostezek a doprovodné infrastruktury (cyklistické pruhy, značení, informační tabule, odpočinková místa, uzamykatelné stojany na kola, ad.).

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Vlivy dopravy na životní prostředí snižují atraktivitu měst k bydlení i práci. Jedním z předpokladů pro snížení zátěže životního prostředí dopravou je vyšší využití alternativních forem dopravy, především hromadné dopravy, cyklodopravy, resp. pěší dopravy. Cyklodoprava je omezena nedostatkem cyklostezek i doplňkové infrastruktury, a to jak ve městech, tak i mezi sídly. Nízká segregace dopravy zvyšuje bezpečnostní rizika pro cyklisty i chodce. Další rozvoj cyklodopravy je proto podmíněn doplňováním stávajících systémů cyklostezek a doplňující infrastruktury. Zvýšení bezpečnosti a komfortu cyklodopravy přinese zvýšení využívání cyklodopravy na úkor především individuální automobilové dopravy.

Nositel dílčí aktivity:

Obce

- **Rozvoj ITS**

Popis dílčí aktivity:

Aktivita obsahuje projekty integrovaných dopravních systémů zejména v případě velkých měst v kraji. Projekty zahrnují výstavbu infrastruktury pro IDS (např. inteligentní řadiče na křižovatkách, propojení s MHD, a další prvky systémů).

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Zavedení inteligentních dopravních systémů umožňuje efektivní řízení dopravy, zvýšení její plynulosti, snížení kongescí a tím i snížení vlivů dopravy na životní prostředí.

Nositel dílčí aktivity:

Obce, organizace zřizované krajem/obcí, dopravní podniky

- **Výstavba a modernizace systémů městské a příměstské dopravy na drážním principu**

Popis dílčí aktivity:

Projekty zahrnují zlepšení podmínek meziměstské drážní dopravy (trakční vedení a automatizace) a dále projekty městské hromadné dopravy v elektrické trakci (projekty rozvoje tramvajové a trolejbusové dopravy a jejich kombinace pro zlepšení efektivity MHD).

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Komplexní řešení městské a příměstské hromadné dopravy vyžaduje návaznost jednotlivých druhů dopravy. Zejména kombinaci kapacitní páteřní tramvajové dopravy s návaznou obsluhou pomocí trolejbusů, resp. duálních autobusů. Výstavbou a rekonstrukcí

tramvajových tratí dle výše uvedeného principu a jejich doplněním trolejbusovými tratěmi (resp. zapojení duálních autobusů) dojde ke zlepšení dopravní obslužnosti jednotlivých částí měst, efektivnějšímu provozu MHD a v důsledku také snížení vlivů dopravy na ŽP.

Nositel dílčí aktivity:

Obce, dopravní podniky

Aktivita: Modernizace a výstavba infrastruktury vodních cest

Dílčí aktivita:

- ***Příprava modernizace vodních cest (projektová příprava)***

Popis dílčí aktivity:

Projektová příprava splavnění Odry.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Splavnění Odry by měla být součástí ekonomické restrukturalizace regionu s vazbou na hospodářské oživení kraje. Trasa tohoto úseku probíhá územím nejprůmyslovějších částí Česka i Polska, kde žije téměř sedm milionů obyvatel, z nichž polovina by mohla být ovlivněna přínosem prodloužení splavnění Odry.

Nositel dílčí aktivity:

Vlastníci/správci dotčené infrastruktury

Aktivita: Modernizace železniční infrastruktury

Dílčí aktivita:

- ***Obnova vozidlového parku osobní železniční dopravy***

Popis dílčí aktivity:

Projekty zaměřené na obnovu dopravního parku v rámci osobní železniční dopravy.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Zvýšení atraktivity, konkurenceschopnosti a bezpečnosti přepravy, zvýšení komfortu pro pohybově znevýhodněné cestující (bezbariérová přeprava), zvýšení přepravní rychlosti.

Nositel dílčí aktivity:

Vlastníci dopravních prostředků provozovaných v železniční dopravě

Oblast Sociální a zaměstnanost

Aktivita: Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi

Díličí aktivity:

- *Deinstitucionalizace sociálních služeb, rozvoj zařízení komunitní péče*
- *Zlepšení technického stavu, vybavení a zvýšení dostupnosti sociálních služeb (terénní, ambulantní, pobytové služby)*
- *Podpora sociálního bydlení (pořízení bytů, bytových domů)*
- *Rozvoj kvality a dostupnosti pobytových sociálních služeb, Podpora plánování sociálních služeb*
- *Podpora systému sociálního bydlení*

Popis dílčích aktivit:

Projekty zaměřené na transformaci ústavní péče v péči komunitní s vazbou na zřizování a rekonstrukci stávajících zařízení komunitní péče. Zároveň aktivity s cílem zkvalitnit materiálně-technické infrastruktury pro sociální služby. Část projektů se soustředí na pořízení bytů, bytových domů, či výstavbu bytového domu pro účely sociálního bydlení a poskytování doprovodných preventivních služeb v rámci podpory sociálního bydlení. Podpora procesu střednědobého plánování služeb, tvorba střednědobých plánů rozvoje služeb.

Zdůvodnění dílčích aktivit:

Cílem MSK je zvyšovat a zajišťovat dostupnost, kvalitu a efektivitu poskytovaných služeb tak, aby odpovídala standardům kvality sociálních služeb, aby byl podporován vznik nových sociálních služeb a transformace současných zařízení s velkou kapacitou, které neodpovídají svými parametry zařízením poskytujícím kvalitní sociální služby s vazbou na naplnění principů deinstitucionalizace a transformace, které jsou zakotveny ve strategických materiálech MSK. Zkvalitnění materiálně-technické infrastruktury přispěje k tomu, aby terénní a ambulantní služby byly dostupnější tak, aby lidé mohli co nejdéle setrvat ve svém přirozeném prostředí. U pobytových služeb přispěje k vytvoření důstojnějších životních podmínek pro uživatele těchto služeb.

Jedním z nejčastěji řešených problémů v kraji je oblast sociálně vyloučených lokalit a otázka bydlení a nedostatek bytů sociálního určení. MSK s tímto záměrem realizuje projekty, které reagují aktivně na zjištění v daném území a jsou zaměřeny jak na podporu poskytovatelů sociálních služeb, tak na procesy, které v kraji probíhají v těchto oblastech: transformace, zvyšování kvality, zavádění systémových změn v péči o ohrožené děti, podpora plánování v obcích, optimalizace sítě, podpora a prevence v oblasti sociálně vyloučených lokalit.

Povinnost střednědobého plánování sociálních služeb kraje vychází ze zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který zároveň ukládá kraji zpracovat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb. Prostřednictvím realizace těchto aktivit bude ve spolupráci s obcemi kraje

a poskytovateli sociálních služeb zajištěna místně dostupná, kvalitní a efektivní síť sociálních služeb na území MSK.

Nositel dílčích aktivit:

Moravskoslezský kraj, obec, NNO, církve, organizace zřizované krajem/obcí

Aktivita: Podpora sociálního podnikání

Dílčí aktivity:

- *Vytváření a zkvalitnění sociálních podniků*
- *Podpora podnikatelských aktivit v sociálním podnikání*

Popis dílčích aktivit:

Vybudování a rekonstrukce objektů a příslušné infrastruktury pro účely sociálního podnikání. Realizace sady projektů k rozvoji sociálních podniků, včetně systému podpůrných služeb pro jejich zakládání a zvyšování kvality, zvyšování povědomí o sociálním podnikání, rozšiřování stávajících úspěšných sociálních podniků a zakládání nových, aktivity sociálních podniků vedoucí k sociální integraci osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených.

Zdůvodnění dílčích aktivit:

V MSK existuje velký počet sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených obyvatel. Je zde také vysoký počet osob se zdravotním postižením a ztíženou možností pracovního uplatnění. Cestou z pasti chudoby je především zaměstnanost, přičemž tyto osoby mají ztížený přístup na volný trh práce. Sociální podnikání, ať už vlastní nebo na tyto osoby zaměřených sociálních podniků je jednou z mála možností, jak získat zaměstnání. Nedostatečně rozvinutý sektor sociální ekonomiky je jednou z příčin tohoto stavu a současně příležitostí ke změně rozšířením možností zaměstnání pro tyto cílové skupiny.

Nositel dílčí aktivity:

Obce a jejich příspěvkové organizace, dobrovolné svazky obcí, sociální firmy, Úřad práce ČR - pracoviště v kraji, Moravskoslezský kraj, zaměstnavatelé, NNO, poradenské a vzdělávací instituce, školy

Aktivita: Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly

Dílčí aktivity:

- *Podpora zaměstnanosti zejména u uchazečů o zaměstnání a osob znevýhodněných na trhu práce*

Popis dílčí aktivity:

Realizace promyšlené, synergicky provázané a na řešení problémů a potřeb cílových skupin v MSK zaměřené sady intervencí, které podpoří tvorbu nových i udržení stávajících

pracovních míst pro cílové skupiny, zlepši kompetence cílových skupin pro trh práce a tím posílí jejich zaměstnatelnost a udržitelnost na trhu práce. Kromě standardních nástrojů APZ budou v MSK pilotně ověřovány a šířeny i nové nástroje a opatření, které povedou k výraznému zlepšení současného stavu. Kromě kvalitních služeb úřadů práce je nutné do těchto aktivit zapojit i další aktéry na trhu práce a k jejich koordinaci využít platformu MS Paktu zaměstnanosti.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Dlouhodobým problémem MSK je nadprůměrná nezaměstnanost, nejvyšší co do počtu nezaměstnaných a druhá nejvyšší v podílu nezaměstnaných. Pokračující restrukturalizace ekonomiky kraje a nedostatečná účinnost dosavadních programů APZ vyžadují mimořádné úsilí všech relevantních aktérů k dosažení potřebných změn, a to jak využitím osvědčených, tak vyzkoušením nových nástrojů APZ, nadprůměrnou alokací finančních zdrojů a měřením efektivity jejich využívání a dopadu na zvýšení zaměstnanosti a snížení nezaměstnanosti v kraji.

Nositel dílčí aktivity:

Úřad práce ČR - pracoviště v kraji, zaměstnavatelé, Moravskoslezský kraj, obce, NNO, personální, poradenské a vzdělávací společnosti, agentury práce, MS Pakt zaměstnanosti

- ***Podpora zaměstnanosti žen včetně doprovodných aktivit (podpora podnikání, poradenství žen na MD,...)***

Popis dílčí aktivity:

Realizace promyšlené, synergicky provázané a na řešení problémů a potřeb cílové skupiny v MSK zaměřené sady intervencí, které podpoří sladování pracovního, soukromého a rodinného života, podporu flexibilních forem práce, podporu programů pro diverzitu managementu a větší zapojení žen do vedoucích pozic, usnadnění rychlého návratu do práce pro ženy s vysokou kvalifikací, kariérové poradenství, rozvoj klíčových kompetencí pro trh práce a usnadnění adaptace při návratu do zaměstnání, zajištění kvalitních, místně i cenově dostupných zařízení a služeb péče o děti, odstraňování všech forem diskriminace podle pohlaví a implementaci politik rovných příležitostí. Pro koordinaci aktivit a identifikaci potřeb a nástrojů k jejich řešení využijeme platformu MS Paktu zaměstnanosti.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Pro MSK platí obecné problémy zaměstnanosti a rovných příležitostí žen v ČR. Specifickým problémem MSK je odliv mladých a kvalifikovaných lidí do jiných krajů ČR a do zahraničí. Kromě osvědčených nástrojů ke snižování diskriminace žen na trhu práce jsou zde proto potřebná nadstandardní opatření k usnadnění návratu do zaměstnání pro ženy vysoce kvalifikované, s potenciálem uplatnění ve vědě a výzkumu, jakož i v pozicích manažerek a specialistek, kde dochází k rychlému zastarávání know-how.

Nositel dílčí aktivity:

Úřad práce ČR - pracoviště v kraji, zaměstnavatelé, Moravskoslezský kraj, obce, nestátní neziskové organizace, zařízení služeb péče o děti, personální, poradenské a vzdělávací společnosti, MS Pakt zaměstnanosti

- **Zvyšování kvalifikace zaměstnanců**

Popis dílčí aktivity:

Realizace promyšlené a synergicky provázané sady intervencí pro cílovou skupinu zaměstnaných, do zaměstnání vstupujících nebo naopak ohrožených ztrátou zaměstnání, které podpoří zaměstnatelnost těchto obyvatel rozvojem klíčových kompetencí pro trh práce, usnadněním adaptace na nové pracovní místo nebo přechodu do jiného zaměstnání při jeho ztrátě. Specifickou cílovou skupinou jsou zájemci o podnikání a začínající podnikatelé, kterým budou sloužit programy k rozvoji podnikatelských kompetencí. Programy k rozvoji manažerských kompetencí budou nabídnuty manažerům malých a středních firem, ale také vedoucím pracovníkům NNO. Pro koordinaci aktivit a identifikaci potřeb a nástrojů k realizaci intervencí využijeme platformu MS Paktu zaměstnanosti.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Jedním z klíčových problémů MSK je nízká účast a nedostatečný zájem dospělé populace o celoživotní vzdělávání. K řešení tohoto problému jsou navrhovány neinvestiční, ale také investiční projekty, které podpoří tento zájem, kvalitu vzdělávání a uplatnění klíčových kompetencí obyvatel na trhu práce a při podnikání. V rámci neinvestičních aktivit se jedná o popularizaci celoživotního vzdělávání a nabídku kvalitních vzdělávacích programů dostupné významnému počtu zaměstnaných a o zaměstnání usilujících obyvatel kraje.

Nositel dílčí aktivity:

Úřad práce ČR - pracoviště v kraji, zaměstnavatelé, klastry, komory a svazy, Moravskoslezský kraj, obce, NNO, poradenské a vzdělávací společnosti, MS Pakt zaměstnanosti

- **Zvyšování kvalifikace starších osob**

Popis dílčí aktivity:

Realizace promyšlené a synergicky provázané sady intervencí pro cílovou skupinu starších zaměstnanců, které podpoří udržitelnost jejich zaměstnání nebo přechod na zaměstnání nové, rozvojem klíčových kompetencí pro trh práce, usnadněním adaptace na nové pracovní místo nebo přechodu do jiného zaměstnání při jeho ztrátě, umožní efektivní přenos know-how od starších k mladším zaměstnancům, využití tohoto know-how ve školách, školských zařízeních a dalších vzdělávacích institucích, podpoří flexibilní formy práce spojené s postupným odchodem ze zaměstnání a umožní rozšíření age managementu u zaměstnavatelů. Specifickou cílovou skupinou jsou podnikatelé, kteří řeší následnictví ve svých firmách a tím pádem i jejich udržení, případně další expanzi spojenou s rozvojem

pracovních příležitostí. Pro koordinaci aktivit a identifikaci potřeb a nástrojů k realizaci intervencí využijeme rovněž platformu MS Paktu zaměstnanosti.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Pro MSK platí obecné problémy demografického vývoje spojeného se stárnutím populace, ale také problémy zaměstnanosti a zaměstnatelnosti starších osob. Specifickým problémem MSK je ztráta know-how zkušených odborníků v podnicích a obtížnost jejich náhrady kvalifikovanými mladšími zaměstnanci. Kromě osvědčených nástrojů ke snižování diskriminace starších osob na trhu práce jsou zde proto potřebná nadstandardní opatření k zajištění přenosu know-how na mladší zaměstnance a také do vzdělávacího systému. V MSK, podobně jako jinde v ČR, dochází k postupnému ukončení pracovní kariéry mnoha podnikatelů, kteří zakládali své firmy 90. letech 20. století. S tím jsou spojeny problémy nástupnictví na straně jedné a omezené motivace k rozvoji a expanzi firem na straně druhé, což má negativní dopad i na zaměstnanost a konkurenceschopnost v kraji.

Nositel dílčí aktivity:

Úřad práce ČR - pracoviště v kraji, zaměstnavatelé, klastry, komory a svazy, kraj, obce, NNO, poradenské a vzdělávací společnosti, MS Pakt zaměstnanosti

- ***Zvyšování kvalifikace zaměstnanců institucí trhu práce***

Popis dílčí aktivity:

Předmětem aktivity je rozvoj služeb regionální Observatoře trhu práce a konkurenceschopnosti v synergii s rozvojem a využitím MS Paktu zaměstnanosti jako strategické komunikační platformy pro rozvoj vzdělávání a zaměstnanosti v MSK.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

K řešení dlouhodobých problémů MSK nestačí dosavadní nástroje aktivní politiky zaměstnanosti ani vládní či jiné programy na podporu restrukturalizace kraje. Chybí kvalitní regionální data, analýzy, prognózy a modelovací nástroje pro vývoj ekonomických sektorů a jejich dopad na zaměstnanost a potřeby vzdělávání. Využití těchto dat a zejména pak jejich správná interpretace, předávání a šíření zainteresovaným regionálním subjektům a „policy makerům“ je důležitým předpokladem pro navrhování a realizaci inteligentních řešení. K jejich přípravě je potřebná dlouhodobě fungující a stabilizovaná strategická komunikační platforma, kterou zajišťuje MS Pakt zaměstnanosti. Koordinační aktivity MS Paktu při identifikaci klíčových problémů a příležitostí kraje v oblasti vzdělávání a zaměstnanosti a při přípravě strategických intervencí vedoucích k řešení nebo zmírnění těchto problémů ve formě Integrovaného programu rozvoje zaměstnanosti a vzdělávání vyžadují spolufinancování ze zdrojů OP Z.

Nositel dílčí aktivity:

Partneři v rámci MS Paktu zaměstnanosti, včetně MSK, úřadu práce, zaměstnavatelů, klastrů, komor a svazů, veřejných i soukromých vzdělavatelů, NNO, odborů

- ***Systemové kariérové poradenství především institucí trhu práce***

Popis dílčí aktivity:

V rámci kariérového poradenství při úřadech práce budou poskytovány poradenské programy k technikám hledání zaměstnání a k volbě povolání, včetně provázání na vhodné rekvalifikace s návazností na jednotlivé formy a stupně vzdělávání. Hlavním cílem kariérového poradenství mimo úřady práce je poskytování profesionálních služeb kariérového poradenství (individuální a skupinové poradenství, kariérový koučink a další aktivity), včetně využití on-line sebehodnotících aplikací a e-learningových programů. Tyto služby budou poskytovány všem zájemcům z trhu práce, kterým pomůže s maximálním využitím jejich osobního i pracovního potenciálu. Profesionální kariéroví poradci podpoří také kariérové poradce na úřadech práce a ve školách v roli mentorů a koučů. Díky využití dotací z OP Z budou zajištěny kvalitní služby za přiměřené tržní ceny a současně dostupné širokému spektru obyvatel MSK. V rámci takto vytvořeného systému kariérového poradenství budou všechny prvky systému také efektivně využívat informace z Observatoře trhu práce a konkurenceschopnosti. Pro koordinaci aktivit jednotlivých prvků systému bude využit MS Pakt zaměstnanosti.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Souhrnné zprávy OECD, CEDEFOP i studie DG Employment při Evropské komisi upozorňují, že v ČR existuje mezera v poskytování služeb kariérového poradenství, a to jak pro nezaměstnané, tak i zaměstnaným osobám. Obdobná situace je na školách, kde jsou nedostatečné kapacity a/nebo nízká profesionalita služeb kariérového poradenství. Tyto problémy platí v plné míře i pro MSK. Jejich dopad je zde o to větší, že se promítá do špatné volby povolání, která se odráží buď v nespokojenosti a slabším výkonu, nebo ve vysoké míře nezaměstnanosti. Nedostatečné povědomí o individuálních předpokladech k uplatnění na trhu práce je příčinou plýtvání zdrojů na vzdělávání lidí, kteří až v průběhu své kariéry zjišťují, že se vydali na profesní dráhu, která jim nevyhovuje. Včasná identifikace vlastních předpokladů a navedení na odpovídající dráhu profesního uplatnění a rozvoje je důležitým faktorem pro lepší využití lidských zdrojů v MSK. K tomu má napomoci zamýšlený systém kariérového poradenství v MSK, se třemi pilíři - na úřadech práce, ve školách a v síti služeb profesionálních kariérových poradců.

Nositel dílčí aktivity:

Úřad práce ČR - pracoviště v kraji, kraj, obce, školy, poradenské a personální agentury a jejich profesionální kariéroví poradci zapojení do sítě služeb

- **Podpora uplatnitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce prostřednictvím sociálních služeb (terénní, ambulantní, komunitní)**

Popis dílčí aktivity:

Realizace promyšlené a synergicky provázané sady intervencí k posílení pracovní uplatnitelnosti a k získání zaměstnání pro cílovou skupinu ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených, včetně specifických opatření zaměřených na romskou menšinu. Zapojování sociálně vyloučených do rozhodování a do přímé realizace opatření. Programy na udržení a získání bydlení, programy na podporu k udržitelnému hospodaření a oddlužení, zvyšování kvalifikace a hledání zaměstnání. Pro koordinaci aktivit a identifikaci potřeb a nástrojů k realizaci intervencí využijeme spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování a její zapojení do platformy MS Paktu zaměstnanosti.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

MSK má největší počet sociálním vyloučením ohrožených a sociálně vyloučených obyvatel i lokalit. Dosavadní nástroje a opatření byla spíše izolovaná, realizovaná s využitím jednotlivých projektů a aktivit NNO, i když v řadě případů ve vazbě na kvalitně připravené komunitní plány na úrovni některých měst v kraji. Až doposud chyběla koordinace jednotlivých iniciativ v kraji a také finanční zdroje v objemu odpovídajícím míře problému. Toto chceme změnit v rámci koordinovaného přístupu a s využitím nadstandardního podílu zdrojů z OP Z i z jiných OP ke zmírnění tohoto hlubokého problému.

Nositel dílčí aktivity:

Úřad práce ČR - pracoviště v kraji, Moravskoslezský kraj, obce a jejich příspěvkové organizace, sociální firmy, NNO, poradenské a vzdělávací instituce, školy

- **Podpora zaměstnanosti ve venkovských oblastech**

Popis dílčí aktivity:

Realizace sady projektů v rámci komunitně vedeného místního rozvoje spadajících do OP Z. Projekty přispějí ke snížení místní nezaměstnanosti, k lepšímu využití ekonomického potenciálu venkova, ke zlepšení spolupráce místních aktérů ve prospěch řešení místní nezaměstnanosti a ke zlepšení situace osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených, které žijí na venkově, včetně zajištění dostupnosti sociálních služeb.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Vysoká míra nezaměstnanosti v MSK je v některých venkovských oblastech ještě podstatně horší, například na Osoblažsku nebo Vítkovsku. Nedostatečně je využíván ekonomický potenciál i v dalších venkovských oblastech kraje. Na druhou stranu je v kraji rozvinutý systém MAS, které mají zpracované své rozvojové strategie a navíc jsou schopny spolupracovat a sdílet své zkušenosti mezi sebou. Využití této sítě MAS a spolufinancování jejich aktivit bude významným katalyzátorem změn v oblasti zaměstnanosti, ekonomického

rozvoje a s nimi spojené sociální integrace sociálním vyloučením ohrožených nebo sociálně ohrožených obyvatel na venkově.

Nositel dílčí aktivity:

Subjekty realizující projekty v rámci schválených Komunitně vedených strategií místního rozvoje

Aktivita: Sociální inovace a mezinárodní spolupráce

Dílčí aktivita:

- ***Sociální inovace a mezinárodní spolupráce***

Popis dílčí aktivity:

Podpora inovační poptávky a inovační nabídky v oblasti sociálních inovací, které znamenají nová řešení produktů, procesů, služeb, organizačního uspořádání a dalších prvků, které jsou vyvolány naléhavou společenskou poptávkou a současně vytvářejí nové vztahy spolupráce. Výzkumnou laboratoří sociálních inovací MSK budou zejména iniciativy zaměřené na klíčové problémy podložené výstupy z Observatoře trhu práce a konkurenceschopnosti a prodiskutované partnery v Moravskoslezském paktu zaměstnanosti.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Klíčovými problémy MSK v oblasti zaměstnanosti a vzdělávání jsou: nedostatek pracovních příležitostí, zejména pro nízko a vysoko kvalifikované a kompetentní obyvatele, nedostatek kvalitních absolventů základních, středních a vysokých škol v technických a řemeslných oborech, odliv lidí z MSK, zejména mladých a vzdělaných, malá podnikavost a přetrvávající zaměstnanecká mentalita lidí žijících v MSK, nízká účast a malý zájem lidí v produktivním věku o celoživotní vzdělávání; nadprůměrná nezaměstnanost a vysoký počet lidí závislých na sociálních dávkách. Klíčovými oblastmi změn, kam je potřebné směřovat i sociální inovace, protože dosavadní programy a nástroje nestačí, jsou: snížení nerovnováhy mezi poptávkou a nabídkou na trhu práce; zastavení odlivu a zvýšení přílivu vysoce kvalifikovaných odborníků a talentovaných mladých lidí; lepší nabídka lidí v počtu i kvalitě pro technické a řemeslné obory; všestranné posilování podnikavosti obyvatel a odborná asistence při zakládání a rozvoji jejich malých a středních firem; posílení zaměstnatelnosti lidí rozvojem přenositelných kompetencí klíčových pro uplatnění obyvatel kraje na současném i budoucím trhu práce (jazykové, měkké a ICT kompetence); snížení nezaměstnanosti vytvářením pracovních příležitostí a motivací k práci, včetně vyššího zapojení sociálně slabých rodin a jednotlivců do vzdělávání a pracovního uplatnění.

Nositel dílčí aktivity:

Veřejně prospěšné organizace, NNO, Moravskoslezský kraj, obce, svazky obcí a jejich asociace, organizační složky státu a jimi zřízené příspěvkové organizace, sociální partneři, zaměstnavatelé, poskytovatelé sociálních služeb a jejich zastřešující organizace, vzdělávací a poradenské instituce a výzkumné organizace, partneři v rámci MS Paktu zaměstnanosti

Oblast Zdravotnictví a IZS

Aktivita: **Rozvoj kvality a dostupnosti zdravotnických služeb**

Dílčí aktivity:

- *Zvýšení kvality vysoce specializované péče*
- *Zvýšení kvality návazné péče*
- *Deinstitucionalizace psychiatrické péče*
- *Podpora vzdělávání v oblasti péče zdravotní péče*

Popis dílčích aktivit:

Zvýšení kvality vysoce specializované péče v oblastech onkogynekologie a perinatologie.

Modernizace vybavení pro základní obory návazné péče v nemocnicích.

Rekonstrukce stávajících zařízení pro dosažení deinstitucionalizované péče, zřizování nových či rekonstrukce stávajících zařízení pro poskytování komunitní péče.

Služby pro osoby s psychickým onemocněním, vzdělávání lékařů a odborného personálu.

Zdůvodnění dílčích aktivit:

Kvalita a dostupnost zdravotní péče je prioritním a trvale realizovaným cílem ve zdravotnictví. V současnosti roste význam opatření, kterými se udrží rovnováha mezi kvalitou, dostupností a efektivností poskytované zdravotní péče. Poskytování vysoce specializované v kraji je odůvodněno vysokou koncentrací obyvatelstva a jeho horšího zdravotního stavu, než je průměr ČR. Zřizování takových center je efektivním prostředkem, jak koncentrovat a efektivně využívat kvalifikovanou odbornou péči, protože špičková technika, technologie a vysoce erudovaný personál na jednom pracovišti umožňuje výraznou optimalizaci nákladů. Bez pořízení a zavádění nové techniky a technologií nelze provozovat moderní kvalitní medicínu ani držet krok se současnými medicínskými poznatky a trendy. Dále je nutno zajistit dostupnou a dostatečně kvalitní návaznou péči předcházející nebo navazující na služby existujících nebo připravovaných vysoce specializovaných center.

Deinstitucionalizace psychiatrické péče, její cíle a opatření jsou popsány ve Strategii reformy psychiatrické péče. Duševní onemocnění doprovází výrazné společenské stigma a nemocní jsou diskriminováni na trhu práce, při vyřizování životních situací a v běžném společenském styku. Proto je podpora zaměřená na zranitelnou, sociálním vyloučením ohroženou skupinu, resp. skupinu společensky vyloučenou.

V návaznosti na výše uvedené s cílem zkvalitnit zdravotní péči a služby je nutné rovněž podporovat vzdělávání lékařů a dalšího zdravotnického personálu.

Nositel dílčí aktivity:

Fakultní nemocnice Ostrava, Nemocnice Nový Jičín, Moravskoslezský kraj a jeho organizace, Městská nemocnice Ostrava, soukromé nemocnice, poskytovatelé psychiatrické péče, NNO

Aktivita: Zvýšení připravenosti složek IZS

Dílní aktivity:

- *Dislokace složek IZS v exponovaných místech*
- *Stavební úpravy, technické a materiálové vybavení složek IZS v exponovaných místech*
- *Modernizace vzdělávacích a výcvikových středisek pro základní složky IZS*

Popis dílních aktivit:

Vybudování stanic IZS pro zajištění efektivního nasazení složek k mimořádným událostem. Pořízení specializovaného vybavení a technologií pro složky IZS (HZS, PČR, ZZS) včetně provedení stavebních úprav stanic pro zvýšení odolnosti stanic. Modernizace technicko-výcvikové základny pro výcvik složek IZS, vybavení technickými polygony pro výcvik při zvládnání zejména průmyslových havárií různého charakteru.

Zdůvodnění dílních aktivit:

MSK vzhledem k hustotě osídlení a koncentraci průmyslu generuje vysoký počet zásahů složek IZS - v roce 2014 řešil HZS 12 697 mimořádných událostí a s počtem 434 tis. nouzových volání je MSK třetí za Prahou a Středočeským krajem. Účelem je zvýšení odolnosti vůči účinkům mimořádných událostí, zkvalitňování podmínek zázemí, zajištění prostor pro specializovanou techniku pro jejich řešení. Rovněž cílem je posilovat technické vybavení složek IZS , což výrazně přispěje k lepší spolupráci složek a rozšíření možností poskytování emergentních služeb občanům a vytvoří předpoklad zvládnutí mimořádných událostí na vyšší úrovni.

Nositel dílních aktivit:

Obce - jednotky sboru dobrovolných hasičů kategorie II a III, Moravskoslezský kraj, Policejní prezidium ČR, HZS, Záchranný útvar HZS

Oblast Výzkumu, vývoje a vzdělávání

Potřeby a plány aktivit škol (MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ) budou blíže mapovány a rozpracovány v rámci tvorby Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání a Místních akčních plánů vzdělávání. Dosud zjištěná data v těchto oblastech se tedy stanou vstupem pro tvorbu těchto plánů.

Aktivita: Podpora špičkového výzkumu a vzniku nových výzkumných týmů

Dílčí aktivity:

- *Rozvoj kapacit výzkumných týmů a zvyšování kvality jejich výsledků v mezinárodním kontextu*
- *Modernizace a upgrade výzkumných infrastruktur*
- *Otevřenost výzkumných infrastruktur*
- *Vytvoření nových a rozvoj stávajících návštěvnických center pro popularizaci VaV*

Popis dílčích aktivit:

Hlavní část aktivit je zaměřena na další rozvoj vybudovaných VaV kapacit VO v MSK, zároveň tato aktivita směřuje k rozvoji stávajících i nových výzkumných témat, definovaných jako prioritní pro další rozvoj těchto VO. S cílem vytvoření zájmu o budoucí práci v těchto ale i dalších výzkumných zařízeních bude podporována popularizace výsledků produkovaných těmito pracovišti.

Zdůvodnění dílčích aktivit:

Cílem této aktivity je vytvořit v kraji dlouhodobě udržitelné výzkumné kapacity (lidé i fyzické/technologické zázemí), které budou produkovat mezinárodně uznávané výsledky. V posledních letech byly v MSK vytvořeny potřebné základy pro realizaci kvalitního výzkumu, které je zapotřebí v následujícím období dále rozvíjet, včetně nových výzkumných směrů a úkolů.

Nositel dílčích aktivit:

Výzkumné organizace

Aktivita: Podpora aplikovaného výzkumu a spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou

Dílčí aktivity:

- *Rozvoj mezioborových výzkumných týmů v předaplikačním výzkumu*
- *Posílení zacílení výzkumu směrem ke společenským výzvám a výsledkům využitelných v praxi*

- **Podpora spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou (podnikovou, veřejnou)**

Popis dílčích aktivit:

Tato aktivita postihuje (dlouhodobou) spolupráci výzkumných organizací a aplikační sféry, zejména formou kolaborativního výzkumu. Pokrývá různé směry výzkumu, např. IT, biomedicínu, energetiku, mechatroniku ad.

Zdůvodnění dílčích aktivit:

Přestože významná část výzkumu v MSK je dlouhodobě orientována směrem k potřebám průmyslu i společnosti, je zapotřebí tuto orientaci do budoucna posilovat, a to do intenzity, rozsahu i kvality (spolupráce s mezinárodními hráči).

Nositel dílčích aktivit:

Výzkumné organizace ve spolupráci se subjekty z aplikační sféry (soukromé i veřejné subjekty)

Aktivita: Podpora rozvoje výzkumně-vzdělávací infrastruktury

Dílčí aktivity:

- ***Budování infrastruktury pro realizaci výzkumně orientované studijní programy či obory***
- ***Zvýšení zájmu studentů o výzkumně orientované programy či obory***

Popis dílčích aktivit:

Tato aktivita míří k pokrytí potřeby zajistit vhodné infrastrukturní podmínky pro výuku propojenou s výzkumem. Část projektových záměrů tak navazuje na vybudovaná VaV centra s cílem "otevřít" je pro účely vzdělávání.

Zdůvodnění dílčích aktivit:

Nedostatečná provázanost výzkumných aktivit se vzdělávací činností výzkumné organizace, resp. nevyhovující infrastrukturní podmínky pro realizaci výzkumně orientovaných studijních programů/oborů.

Nositel dílčích aktivit:

Výzkumné organizace

Aktivita: Podpora rozvoje VŠ, internacionalizace VŠ a jejich propojení s potřebami aplikační sféry a trhu práce

Dílčí aktivity:

- ***Podpora zkvalitňování výuky na VŠ***
- ***Zvyšování relevance VŠ vzdělávání pro potřeby praxe***
- ***Podpora internacionalizace VŠ***

Popis dílčích aktivit:

Aktivita je zaměřena do prioritní agendy vysokých škol: podpora zkvalitňování výuky na VŠ, mj. včetně využití přínosů z rozvoje aktivit na mezinárodním poli.

Zdůvodnění dílčích aktivit:

Cílem aktivity je zvýšení relevance a prestiže výuky na vysokých školách v regionu. Způsob financování vzdělávání na vysokých školách doposud neumožnil těmto institucím výrazně soustředit svou pozornost a zdroje na posilování kvality ve výuce.

Nositel dílčích aktivit:

Vysoké školy

Aktivita: Podpora znevýhodněných skupin při VŠ vzdělávání

Dílčí aktivita:

- *Rozvoj studijního prostředí vhodného pro znevýhodněné skupiny vč. úprav prostor, pořízení vybavení i poradenských služeb*

Popis dílčí aktivity:

Rozvoj studijního prostředí vhodného pro znevýhodněné skupiny vč. úprav prostor, pořízení vybavení i poradenských služeb

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Cílem aktivity je zkvalitnění a zlepšení přístupu k terciárnímu vzdělávání znevýhodněných skupin. V minulosti limitované zdroje neumožnily vysokým školám plně řešit tuto problematiku s cílem podpořit rovné šance.

Nositel dílčí aktivity:

Vysoké školy

Aktivita: Podpora rozvoje celoživotního vzdělávání na VŠ

Dílčí aktivita:

- *Zkvalitnění podmínek pro realizaci CŽV - lidské zdroje i materiální podmínky*

Popis dílčí aktivity:

Zkvalitnění podmínek pro realizaci CŽV - lidské zdroje i materiální podmínky.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Cílem je posílit roli vysokých škol v oblasti rozvoje celoživotního vzdělávání s ohledem na skutečnost, že doposud není potenciál vysokých škol v tomto ohledu plně využit.

Nositel dílčí aktivity:

Vysoké školy

Aktivita: Posílení kvality řízení vysokých škol

Dílčí aktivita:

- **Zkvalitnění řízení a principů hodnocení na VŠ**

Popis dílčí aktivity:

Zkvalitnění řízení a principů hodnocení na VŠ.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Nové výzvy, příležitosti i problémy vysokých škol (pokles počtu studentů, EU granty, globalizace ad.) staví před vysoké školy potřebu zkvalitnění způsobu jejich (strategického i operativního) řízení, včetně budování kvalitních administrativně-podpůrných kapacit.

Nositel dílčí aktivity:

Vysoké školy

Aktivita: Podpora rozvoje kvality zaměstnanců VŠ a podmínek pro výuku spojenou s výzkumem

Dílčí aktivity:

- **Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumných organizacích**
- **Rozvoj výzkumně zaměřených studijních programů/oborů vč. internacionalizace**
- **Popularizace VaV**
- **Mezinárodní mobilita pracovníků VŠ a studentů**
- **Zlepšení podmínek pro transfer technologií**

Popis dílčích aktivit:

Aktivita je zaměřena na zvýšení kvality lidských zdrojů ve VaV, a to jak formou rozvoje dovedností stávajících pracovníků, tak podporou příchodu nových "posil" (ze zahraničí, z nižších stupňů vzdělávání, z praxe). Důležitou částí bude posilování know-how v oblasti komercializaci výsledků ve VaV.

Zdůvodnění dílčích aktivit:

Smyslem aktivity je budovat rozsahem i kvalitou odpovídající personální kapacity na různých úrovních a v různých oblastech specializace souvisejících s prováděním výzkumných činností. Podpora této oblasti byla v minulosti poddimenzována, zejména s přihlédnutím na nové příležitosti a výzvy spojené s vybudovanými VaV kapacitami v MSK.

Nositel dílčích aktivit:

Výzkumné organizace, vysoké školy, orgány veřejné správy, další organizace např. nabízející neformální vzdělávání

Aktivita: Smart Akcelerátor

Dílčí aktivity:

- *Vytvoření podpůrných mechanismů pro zlepšení výzkumného/inovačního prostředí v MSK*

Popis dílčích aktivit:

Vytvoření podpůrných mechanismů pro zlepšení výzkumného/inovačního prostředí v MSK.

Zdůvodnění dílčích aktivit:

Cílem aktivity je umožnit realizaci systémových nástrojů (vzdělávání, příprava strategických projektů, mapování výkonu ad.) urychlujících celkový rozvoj VaV prostředí v kraji. Aktivita míří na potřebu partnersky koordinovaného přístupu při definování a rozvoji důležitých prvků výzkumného/inovačního ekosystému MSK v návaznosti na RIS3 strategii.

Nositel dílčí aktivity:

Orgány veřejné správy, subjekty odpovědné za realizaci RIS3, další subjekty (VŠ, výzkumné organizace, orgány samosprávy ad.) důležité v rámci rozvoje inovačního ekosystému

Aktivita: Podpora rozvoje vzdělávací infrastruktury na VŠ

Dílčí aktivity:

- *Rozvoj vzdělávací infrastruktury vč. potřebného zařízení a vybavení*

Popis dílčí aktivity:

Rozvoj vzdělávací infrastruktury vč. potřebného zařízení a vybavení.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

V období 2007-2013 byly investice do vzdělávací infrastruktury (nenapojené na výzkumnou činnost) financovány jen ve velmi omezené míře. V souvislosti se zkvalitňováním výuky (mj. s ohledem na praxi) i se zlepšováním přístupu k ní (pro znevýhodněné skupiny) se jeví za potřebné budovat případně modernizovat vybrané vzdělávací infrastruktury (včetně vybavení).

Nositel dílčí aktivity:

Vysoké školy

Aktivita: Zvyšování jazykové úrovně s akcentem na anglický jazyk

Dílčí aktivity:

- *Zvyšování jazykové úrovně angličtiny učitelů a pedagogů MŠ, ZŠ, a SŠ; Profesní podpora (mentoring, supervize) pedagogů a osobnostně sociální rozvoj pedagogických pracovníků*

- *Zvýšení jazykové úrovně angličtiny žáků MŠ, ZŠ a SŠ*
- *Zvýšení jazykové úrovně lektorů angličtiny*
- *Zvýšení jazykové úrovně angličtiny studentů VŠ, vysokoškolských učitelů, akademických pracovníků, vedoucích a provozních pracovníků VŠ*
- *Zvýšení jazykové úrovně angličtiny zaměstnanců, podnikatelů, nezaměstnaných osob včetně absolventů SŠ a VŠ*

Popis dílčích aktivity:

Projekty zaměřené na zvyšování jazykových znalostí u dětí, žáků a studentů, dále pedagogů, akademických pracovníků a rovněž zaměstnanců v podnicích, absolventů škol a nezaměstnaných osob a to prostřednictvím inovace výuky cizího jazyka s cílem posílit motivaci ke studiu jazyků. Výuka bude rovněž přizpůsobena potřebám podniků a zaměstnavatelů v rámci výuky cizích jazyků.

Zdůvodnění dílčích aktivit:

Vyšší vzdělanosti obyvatel kraje lze dosáhnout přímým zaměřením na faktické učení a na potřebu co nejkvalitnějšího vzdělávání ve školách základních a středních. Důležitost školního vzdělávání celosvětově vzrůstá. V MSK je snahou zlepšovat kvalitu řízení ZŠ, SŠ a VŠ a školního vzdělávání. Tlak spojený s požadavky ekonomiky a zaměstnanosti musí být protiváhou sociálních a kulturních účelů vzdělávání. Komunikovat v cizích jazycích je pro budoucnost všech žáků a občanů kraje podstatné s ohledem na jejich další osobní a pracovní život v multikulturní Evropě. Vícejazyčné prostředí je třeba vytvářet již od raného věku dětí (zapojení rodičů), protože jazykové vzdělávání je snazší v přirozeném vícejazyčném prostředí (výuka předmětů v angličtině). Nároky na jazykovou vybavenost se budou v budoucnosti stále zvyšovat, zejména pokud jde o angličtinu, která se stává celosvětovým „esperantem“ mladé pracovní síly. Cílem MSK je tedy posilovat úroveň znalostí v cizích jazycích v regionu.

MSK současně připravuje program *Yes, I do*, který reaguje na potřebu vybavit pracovní sílu Moravskoslezského kraje takovými jazykovými kompetencemi, které odpovídají potřebám současného globalizovaného světa. Cílem programu MSK je zvýšit kvalitu výuky anglického jazyka na všech stupních vzdělávacího systému, jak v rámci regionálního školství, tak i mimo něj a zároveň zvýšit kompetence pracovní síly v MSK v anglickém jazyce. Součástí programu je zároveň ověřování výsledků jazykového vzdělávání za účelem měření zvýšení výkonnosti a zároveň porovnání s jinými regiony v Evropě, resp. ve světě.

Nositel dílčí aktivity:

Moravskoslezský kraj, obce, soukromé i veřejné MŠ, ZŠ, VOŠ, vysoké školy, vzdělávací a jazykové agentury, KHK, Svaz průmyslu a dopravy, Automobilový klastr, zaměstnavatelé

Aktivita: Podpora rozvoje vzdělávání na MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ

Dílčí aktivity:

- ***Zkvalitnění předškolního vzdělávání, spolupráce MŠ se ZŠ včetně vzájemné spolupráce pedagogických pracovníků***

Popis dílčí aktivity:

Projekty zaměřené na zvýšení počtu a podílu předškolních vzdělávacích organizací, které jsou proinkluzivní, zavádějí postupy a nástroje na podporu kvalitní práce pedagogů, zajišťují pedagogům a rodičům dětí metodickou, pedagogicko-psychologickou a asistenční podporu, rozvíjejí klíčové kompetence pedagogů, včetně kompetence k proinkluzivnímu vzdělávání, zlepšují kvalitu řízení, podporují spolupráci pedagogů MŠ a ZŠ i dalších odborníků s cílem usnadnit přechod dětí na ZŠ. Projekty zaměřené na rozvoj kreativity, technických i manuálních dovedností dětí. Část projektů bude realizována v rámci koordinovaného programu ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

MSK má největší počet sociálně vyloučených ohrožených a sociálně vyloučených obyvatel i lokalit. Jednou z důležitých podmínek změny tohoto stavu je rozvoj vzdělanosti, která musí začít u dětí v předškolním věku s cílem usnadnění jejich nástupu na ZŠ a plného rozvoje jejich osobního potenciálu. MSK potřebuje zvýšit kvalitu a počet technicky a řemeslně vzdělaných lidí, k čemuž povedou koordinované aktivity již od předškolního věku. V tomto směru existují úspěšná řešení, pilotně ověřená v praxi, která je potřebné rozšířit do celého systému.

Nositel dílčí aktivity:

Obce, veřejné i soukromé MŠ, ZŠ, vzdělávací a poradenské organizace, NNO, klastry a jiné podpůrné instituce zaměřené na rozvoj technické tvořivosti

- ***Rozšíření kvalifikace pedagogů na ZŠ a SŠ ve vazbě na rozvoj klíčových kompetencí žáků***

Popis dílčí aktivity:

Realizace promyšlené a synergicky provázané sady intervencí k posílení schopností pedagogů rozvíjet klíčové kompetence jejich žáků na základních a středních školách a k plnému využití jejich osobního potenciálu. Projekty zaměřené na zavádění a šíření programů k rozvoji klíčových kompetencí žáků prostřednictvím pedagogů, na individuální podporu pedagogů při změnách způsobu výuky od převažujícího předávání informací a znalostí k rozvoji dovedností, na sdílení zkušeností a vytváření znalostních databází podporujících rozvoj klíčových kompetencí, na rozvoj schopností pedagogů k individuální práci s žáky, na zvýšení počtu i podílu ZŠ a SŠ, ve kterých se zlepšila kvalita vzdělávání ke klíčovým kompetencím, ke zvýšení kvality pedagogicko-psychologického poradenství, k lepší spolupráci s rodinami žáků, k inkluzivnímu vzdělávání, k využití ICT technologií a on-line vzdělávání a k rozvoji klíčových kompetencí v zájmovém a neformálním vzdělávání.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

MSK má ambici být evropským lídrem v systémovém rozvoji klíčových kompetencí a významně tak zvýšit kvalitu lidských zdrojů jako jednoho z hlavních prvků své konkurenceschopnosti. V tomto směru bude navazovat na úspěšné projekty zaměřené na rozvoj klíčových kompetencí, zejména měkkých, jazykových, digitálních a podnikatelských, z nichž některé programy již byly rozšířeny do dalších zemí EU. Využije k tomu i vysokou míru spolupráce relevantních partnerů, kterou posiluje činnost MS Paktu zaměstnanosti.

Nositel dílčí aktivity:

Moravskoslezský kraj, obce a jejich příspěvkové organizace, základní a střední školy, školská zařízení a další poradenské a vzdělávací instituce zaměřené na vývoj a aplikaci programů k rozvoji klíčových kompetencí a přípravu pedagogů k jejich využívání

- ***Rozvoj strategického řízení v předškolním, primárním, sekundárním vzdělávání***

Popis dílčí aktivity:

Projekty zaměřené na zvýšení relevantních kompetencí pracovníků veřejné správy, zřizovatelů škol, ředitelů a pedagogů, na vytvoření a zavádění uceleného rámce standardů, monitorování a hodnocení, na propojování interního i externího hodnocení, na naplňování cílů v oblasti rovných příležitostí, na hodnocení pokroku jednotlivých žáků pedagogů a na zvyšování spolehlivosti a spravedlnosti hodnocení žáků pedagogů. Relevantní projekty zaměřené na posilování spolupráce s externími partnery a propojování "světa vzdělávání" a "světa práce".

Zdůvodnění dílčí aktivity:

MSK má díky svému v ČR ojedinělému polycentrickému charakteru také mimořádně rozvinutou síť mateřských, základních a středních škol. Kvalita vzdělávání je nejvyšší prioritou klíčových partnerů v kraji, kteří v ní vidí jednu z mála zřetelných cest k současné i budoucí prosperitě. S tím je spojena vysoká a stále se zesilující poptávka po zavádění kultury objektivního hodnocení škol, propagace těch úspěšných a zkvalitňování méně úspěšných. Základními aktéry v tomto procesu budou zřizovatelé a vedoucí pracovníci samotných škol, kteří se však mohou opřít o doporučení a spolupráci s externími partnery, především s významnými zaměstnavateli, klastry, svazy a komorami, z nichž velká část svá doporučení projednává na platformě MS Paktu zaměstnanosti.

Nositel dílčí aktivity:

Moravskoslezský kraj, obce a jejich příspěvkové organizace, mateřské, základní a střední školy, školská zařízení a další poradenské a vzdělávací instituce, zaměstnavatelé, jejich komory, svazy a klastry, MS Pakt zaměstnanosti

- ***Zkvalitnění přípravy budoucích a začínajících pedagogů***

Popis dílčí aktivity:

Projekty zaměřené na rozvoj kompetencí budoucích pedagogů k rozvoji individuálního potenciálu a klíčových kompetencí žáků, na rozvoj a zavádění systému hodnocení a řízení

kvality na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity, na její spolupráci v síti pedagogických fakult a ostatních vzdělávacích institucí a organizací, na jejich spolupráci při zavádění průřezových témat do výuky, která povede k rozvoji klíčových kompetencí, na usnadnění adaptace nových učitelů při nástupu do škol, na rozvoj lidských zdrojů a pedagogických kompetencí na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity i v dalších organizacích ve vzdělávání, včetně těch, které realizují další vzdělávání pedagogických pracovníků, na internacionalizaci vzdělávání budoucích pedagogů a na rozvoj pedagogického a didaktického výzkumu.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

V MSK existují základní kapacity pro kvalitní přípravu budoucích pedagogů i pro jejich další profesní vzdělávání, a to Pedagogická fakulta Ostravské univerzity a Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum. V kraji působí také další kvalitní vzdělávací a poradenské organizace, které se dlouhodobě zabývají rozvojem a aplikací programů k rozvoji zkušenostní pedagogiky a k rozvoji klíčových kompetencí. Jejich individuální projekty i projekty v partnerské spolupráci přispějí k dalšímu zlepšování kvality budoucích i současných učitelů.

Nositel dílčí aktivity:

Pedagogická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, Moravskoslezský kraj a jeho příspěvkové organizace, mateřské, základní, střední školy, vyšší odborné školy, školská zařízení, Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace a další poradenské a vzdělávací instituce

- ***Podpora vzdělávání v technických a přírodovědných oborech a zvyšování zájmu o jejich studium***

Popis dílčí aktivity:

Projekty zaměřené na zvýšení zájmu dětí a žáků o studium technických a přírodovědných oborů, na posilování jejich motivace k pracovnímu nebo podnikatelskému uplatnění v těchto oborech, na rozvoj kreativity, manuální zručnosti a vztahu k přírodě a technice již u předškolních dětí, na rozšiřování a zkvalitňování polytechnického vzdělávání na ZŠ, SŠ a VOŠ, na rozvoj spolupráce škol a zaměstnavatelů, na rozvoj vzájemné spolupráce mezi školami a mezi školami a dalšími vzdělávacími organizacemi, na zvýšení kapacity a kvality kariérového poradenství na školách, včetně jeho relevance pro trh práce, na zvýšení relevance RVP a ŠVP vůči potřebám zaměstnavatelů a k posílení uplatnitelnosti absolventů na trhu práce, na rozvoj kapacity odborných škol ke vzdělávání dospělých s vazbou na profesní kvalifikace a zvýšení propustnosti vzdělávání.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Jedním z klíčových problémů MSK je nedostatek kvalitních absolventů základních, středních, vyšších odborných a vysokých škol v technických a řemeslných oborech. Ke klíčovým oblastem změn proto patří lepší nabídka lidí v počtu i kvalitě pro technické a řemeslné obory a snižování nerovnováhy mezi poptávkou a nabídkou na trhu práce. K dosažení těchto změn

přispějí navrhované aktivity a projekty se zapojením všech klíčových aktérů, na jejich koordinaci se podílí MS Pakt zaměstnanosti.

Nositel dílčí aktivity:

Moravskoslezský kraj, obce, veřejné i soukromé MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ, vzdělávací a poradenské organizace, NNO, zaměstnavatelé, jejich komory, svazy a klastry a další podpůrné instituce

- ***Podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami***

Popis dílčí aktivity:

Projekty zaměřené na rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků při rozpoznávání individuálních potřeb a potenciálu každého dítěte nebo žáka a k realizaci adekvátních podpůrných opatření. Projekty zaměřené na transformaci systému a jednotného přístupu ke službám pedagogicko-psychologického poradenství, včetně posílení spolupráce poradenských zařízení s relevantními aktéry.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

MSK má největší počet sociálně vyloučením ohrožených a sociálně vyloučených obyvatel i lokalit. Jednou z důležitých podmínek změny tohoto stavu je rozvoj vzdělanosti, která musí začít u dětí v předškolním věku a pokračovat na ZŠ a v dalších stupních vzdělávání s cílem plného rozvoje jejich osobního potenciálu a posílení uplatnitelnosti na trhu práce. Část aktivit bude realizována koordinovaným přístupem ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování.

Nositel dílčí aktivity:

Moravskoslezský kraj, obce, veřejné i soukromé MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ, pedagogicko-psychologické poradny, vzdělávací a poradenské organizace, NNO a jiné podpůrné instituce

- ***Sociální integrace dětí a žáků, vč. romských dětí do vzdělávání***

Popis dílčí aktivity:

Projekty zaměřené na zajištění rovného přístupu ke vzdělání pro každé dítě nebo žáka ze sociálně slabých rodin a vyloučených lokalit, na zvýšení počtu proinkluzivně nastavených běžných škol a školských zařízení, na podporu zájmového a neformálního vzdělávání v obcích se sociálně vyloučenými lokalitami, na zvýšení počtu dětí, ohrožených školním neúspěchem v předškolním vzdělávání, na zavádění systému včasné péče o ohrožené děti, na zlepšení postojů pedagogů i veřejnosti k možnostem společného vzdělávání dětí a žáků, kteří žijí v odlišném sociálním prostředí.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

MSK má největší počet sociálně vyloučením ohrožených a sociálně vyloučených obyvatel i lokalit. Jednou z důležitých podmínek změny tohoto stavu je rozvoj vzdělanosti, která musí začít u dětí v předškolním věku a pokračovat na ZŠ a v dalších stupních vzdělávání s cílem plného rozvoje jejich osobního potenciálu a posílení uplatnitelnosti na trhu práce. Část aktivit

bude realizována koordinovaným přístupem ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování.

Nositel dílčí aktivity:

Moravskoslezský kraj, obce, veřejné i soukromé MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ, vzdělávací a poradenské organizace, NNO a jiné podpůrné instituce

Aktivita: Podpora rozvoje vzdělávací infrastruktury pro regionální školství a celoživotní vzdělávání

Dílčí aktivity:

- ***Rozvoj vzdělávací infrastruktury pro MŠ, ZŠ a pro zájmové a neformální vzdělávání***

Popis dílčí aktivity:

Přístavba a rekonstrukce objektů škol, školských zařízení a dalších institucí a jejich vybavení, které se podílejí na realizaci formálního, neformálního a zájmového vzdělávání v MŠ a ZŠ, popřípadě výstavba MŠ.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Mnohé mateřské a základní školy v MSK, ale také další školská zařízení a instituce podílející se na vzdělávání mají nedostatečné nebo nevhodné prostory a vybavení pro zajištění kvalitní výuky, včetně rozvoje klíčových kompetencí, a to jak ve výuce, tak i v zájmových aktivitách. Cílem je rovněž zajistit dostatečnou kapacitu a dostupnost MŠ.

Nositel dílčí aktivity:

Moravskoslezský kraj, obce a jejich příspěvkové organizace, mateřské a základní školy, školská zařízení a další instituce podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit

- ***Rozvoj vzdělávací infrastruktury škol a školských zařízení pro střední a vyšší odborné vzdělávání s vazbou na rozvoj klíčových a odborných kompetencí žáků a studentů***

Popis dílčí aktivity:

Stavební úpravy, přístavba a rekonstrukce objektů škol, školských zařízení a dalších institucí a jejich vybavení, které se podílejí na realizaci formálního, neformálního a zájmového vzdělávání na středních školách a VOŠ.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Mnohé střední školy a VOŠ v MSK, ale také další školská zařízení a instituce podílející se na vzdělávání mají nedostatečné nebo nevhodné prostory a vybavení pro zajištění kvalitní výuky, včetně rozvoje klíčových kompetencí, a to jak ve výuce, tak i v zájmových aktivitách.

Nositel dílčí aktivity:

Moravskoslezský kraj, obce a jejich příspěvkové organizace, střední školy a VOŠ, školská zařízení a další instituce podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit ve formálním neformálním i zájmovém vzdělávání

- ***Rozvoj vzdělávací infrastruktury pro celoživotní vzdělávání***

Popis aktivity:

Stavební úpravy, přístavba a rekonstrukce objektů škol, školských zařízení a dalších institucí a jejich vybavení, které se podílejí na realizaci celoživotního vzdělávání.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Jedním z klíčových problémů MSK je nízká účast a nedostatečný zájem dospělé populace o celoživotní vzdělávání. K řešení tohoto problému jsou navrhovány neinvestiční, ale také investiční projekty, které podpoří tento zájem, kvalitu vzdělávání a uplatnění klíčových kompetencí obyvatel na trhu práce a při podnikání. V rámci investičních aktivit se jedná o modernizaci prostor a vybavení institucí zapojených do celoživotního vzdělávání.

Nositel dílčí aktivity:

Moravskoslezský kraj, obce a jejich příspěvkové organizace, střední školy a VOŠ, školská zařízení a další veřejné, neziskové i soukromé vzdělávací instituce realizující vzdělávacích aktivity v rámci celoživotního vzdělávání

Oblast Podnikání

Aktivita: Podpora využívání výsledků VaV v podnicích

Dílčí aktivity:

- ***Zavádění nových výrobků do výroby a na trh***
- ***Zavádění a rozvoj podnikových VaV center***
- ***Oblast ochrany duševního vlastnictví***
- ***Pre-commercial public procurement***

Popis dílčích aktivit:

Aktivita podporuje podnikání založené na využívání nových znalostí v perspektivních oborech významných z pohledu specializace ČR.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Přes narůstající počet firem investujících do VaV nelze označit míru/objem inovačních aktivit v podnikatelském sektoru MSK za uspokojivý. Cílem aktivity je zavádění inovací vyšších řádů na trh a zkvalitnění inovačních procesů ve firmách.

Nositel dílčí aktivity:

Podniky (v případě spolupráce také výzkumné organizace)

Aktivita: Podpora rozvoje spolupráce mezi aplikační sférou a výzkumnými organizacemi

Dílčí aktivity:

- *Rozvoj spolupráce v rámci sítí klastrů a platforem*
- *Podpora transferu technologií mezi univerzitami a podniky a rozvoj jejich spolupráce a partnerství*
- *Proof of concept*

Popis dílčích aktivit:

Aktivita posiluje formy spolupráce mezi výzkumnými organizacemi a aplikační sférou, včetně transferu výsledků VaV do praxe.

Zdůvodnění dílčích aktivit:

Nízká míra spolupráce mezi aplikační sférou a VO je obecně považována za jeden z klíčových problémů projevující se nízkou mírou zhodnocení prostředků vložených do VaV ve výkonnosti firem. Cílem aktivity je zvýšit počet transferů know-how a účinných spoluprací.

Nositel dílčích aktivit:

Podniky, klastry či jiná podnikatelská uskupení, VO, vysoké školy, orgány veřejné správy, NNO

Aktivita: Podpora rozvoje inovační infrastruktury, včetně zkvalitňování služeb, za účelem rozvoje inovačního podnikání

Dílčí aktivity:

- *Rozvoj podpůrné infrastruktury*
- *Inovační vouchery*

Popis dílčích aktivit:

Aktivita vytváří podpůrné prostředí pro zvýšení inovačních aktivit, a to jak formou budování/modernizace odpovídající infrastruktury (sdílené laboratoře), tak institucionálně-finanční podpory (vouchery).

Zdůvodnění dílčích aktivit:

Dobře zacílená, systémově nastavená veřejná podpora umožní realizaci inovačních aktivit, které by jinak nebylo možné realizovat, např. s ohledem na vysokou nákladnost v případě, že by se jednalo o individuální aktivitu. V rámci MSK existuje prostor pro rozšíření nabídky i zkvalitnění služeb podpůrné inovační infrastruktury.

Nositel dílčích aktivit:

Podniky, výzkumné organizace, vysoké školy, orgány veřejné správy, NNO

Aktivita: Podpora zvyšování konkurenceschopnosti začínajících firem

Dílčí aktivity:

- *Podpora projektů začínajících a rozvojových firem*
- *Rozvoj poradenských služeb pro začínající inovační podniky*

Popis aktivity:

Aktivita je zaměřena na podporu vzniku a rozvoje nových podniků s cílem posílit jejich konkurenceschopnost, mj. formou poradenských služeb.

Zdůvodnění aktivity:

MSK se vyznačuje podprůměrnou mírou počtu začínajících firem v rámci ČR, přičemž samotná ČR dosahuje podprůměrných ukazatelů co do rozvoje sektoru MSP. Cílem této aktivity je zlepšit tento stav s důrazem na podporu firem s vysokým potenciálem růstu (start-ups).

Nositel aktivity:

Podniky, podnikatelská uskupení, výzkumné organizace, vysoké školy, orgány veřejné správy, NNO

Aktivita: Podpora internacionalizace podniků

Dílčí aktivity:

- *Služby pro MSP usnadňující vstup na zahraniční trhy*

Popis dílčí aktivity:

Služby pro MSP usnadňující vstup na zahraniční trhy.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Nedostatečné zkušenosti (a často i chybějící motivace) vedou k omezenému zájmu o expanzi na zahraniční trhy. Tuto překážku je možné redukovat poskytnutím palety různých služeb usnadňujících přístup na tyto trhy.

Nositel dílčí aktivity:

Podniky, podnikatelská uskupení, vysoké školy, orgány veřejné správy

Aktivita: Podpora rozvoje podnikatelské infrastruktury

Dílčí aktivity:

- *Rekonstrukce brownfields a nevyhovujících nemovitostí pro účely podnikání*

Popis dílčí aktivity:

Rekonstrukce brownfields a nevyhovujících nemovitostí pro účely podnikání.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

V MSK je možné nalézt řadu lokalit typu brownfield, které by bylo možné modernizovat a opětovně využít pro podnikatelské potřeby. Cílem je zvýšit využitelnost podnikatelské infrastruktury typu brownfield.

Nositel dílčí aktivity:

Podniky, podnikatelská uskupení, vysoké školy, orgány veřejné správy, NNO

Aktivita: Podpora vzdělávání v podnicích

Dílčí aktivita:

- ***Zvýšení a zkvalitnění potřebných kapacit pro odborné vzdělávání zaměstnanců a zaměstnavatelů***

Popis dílčí aktivity:

Zvýšení a zkvalitnění potřebných kapacit pro odborné vzdělávání zaměstnanců a zaměstnavatelů

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Podniky se potýkají s nedostatečně kvalifikovanou pracovní silou, potřebují vzdělávat vlastní lidské zdroje i s ohledem na rychlý vývoj technologií. Cílem aktivity je proto vytvoření modernizované infrastruktury určené pro odborné vzdělávání s možností jejího využití pro spolupráci se školami.

Nositel dílčí aktivity:

Podniky (s případnou spoluprací se školskými zařízeními)

Oblast Kultury a cestovního ruchu

Aktivita: Péče o kulturní a přírodní dědictví

Dílčí aktivita:

- ***Péče o kulturní a přírodní dědictví (NKP, UNESCO, indikativní seznam)***

Popis dílčí aktivity:

Aktivita obsahuje projekty zaměřené na revitalizaci národních kulturních památek v MSK, např. modernizaci kulturních zařízení a expozic muzeí a galerií pro uchování a prezentaci sbírek kulturního dědictví, zlepšování stavebně-technického stavu a revitalizaci památkových objektů, včetně revitalizace průmyslových památek specifických pro průmyslovou historii a vývoj regionu.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

MSK je regionem s množstvím kulturních památek, řada z nich je spjatá také s průmyslovou historií oblasti. Negativním rysem je však zhoršující se stavebně-technický stav památek, jenž může být mj. také překážkou v rozvoji cestovního ruchu. Investice do revitalizace

nejvýznamnějších kulturních památek tedy přispěje nejen k jejich lepšímu využití, zvýšení kulturní úrovně regionu, ale také k ekonomickému rozvoji území. Rozvoj památek spjatých s průmyslovou historií kraje - viz např. Dolní oblast Vítkovice - podpoří pozitivní image kraje, sounáležitost jeho obyvatel s vlastní historií a v neposlední řadě také podníti integrovaný rozvoj dotčené lokality (kultura, vzdělávání, podnikání, doprava).

Nositel dílčí aktivity:

Vlastníci kulturního dědictví nebo subjekty s právem hospodaření

Oblast Životního prostředí

Aktivita: Zlepšování kvality vody a modernizace technické infrastruktury

Dílčí aktivity:

- ***Výstavba, modernizace čistíren odpadních vod***

Popis dílčí aktivity:

Projekty jsou zaměřeny převážně na rekonstrukci a intenzifikaci stávajících čistíren odpadních vod zvyšující efektivitu čištění odpadních vod, zejména v některých ukazatelích.

Zdůvodnění aktivity:

Cílem je zlepšit stav povrchových a podzemních vod snížením vnosu znečištění, především v případě těch znečišťujících látek, které jsou dosud na vybraných ČOV nedostatečně odstraňovány.

Nositel dílčí aktivity:

Obce, Moravskoslezský kraj, příspěvkové organizace

- ***Výstavba kanalizace spolu s výstavbou čistíren odpadních vod***

Popis dílčí aktivity:

Projekty jsou zaměřeny na výstavbu kanalizací včetně ČOV v obcích, v nichž dosud nebylo zajištěno odpovídající čištění odpadních vod, případně na decentralizované způsoby čištění odpadních vod.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Přes relativně vysoké procento napojení obyvatel na kanalizaci s ČOV v kraji je cílem aktivity další zlepšení stavu povrchových a podzemních vod. A to především napojením obyvatel na stávající nebo nově budovanou ČOV, prostřednictvím kanalizačních sítí splaškových vod v těch obcích, v nichž doposud byly odpadní vody čištěny nedostatečně. Alternativně může být čištění odpadních vod řešeno decentralizovanou formou.

Nositel dílčí aktivity:

Obce, Moravskoslezský kraj, příspěvkové organizace

- **Výstavba a modernizace úpraven vody včetně rozvodných sítí**

Popis dílčí aktivity:

Výstavba nové, rekonstrukce nevyhovující infrastruktury zásobování pitnou vodou - vodovodních sítí, vodojemů, rozvaděčů a úpraven vody. Zajišťování a ochrana zdrojů pitné vody.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Přes relativně hustou síť veřejných vodovodů a vysoké procento napojení obyvatel je cílem aktivity zlepšení technického stavu infrastruktury výroby, úpravy a dodávky pitné vody a tím i udržení nadstandardního zásobování obyvatelstva pitnou vodou v regionu.

Nositel dílčí aktivity:

Obce, Moravskoslezský kraj, příspěvkové organizace

Aktivita: Snižování rizika povodní

Dílčí aktivity:

- **Protipovodňová opatření (zprůtočnění koryt)**
- **Protipovodňová opatření (poldry)**
- **Protipovodňová opatření (varovné systémy)**

Popis dílčích aktivit:

Protipovodňová opatření ve formě zprůtočnění a zvýšení retenčního potenciálu koryt toků s prokázaným či potenciálním rizikem vyběžování v intravilánu obcí. Přírodě blízká protipovodňová opatření -výstavba, rekonstrukce a modernizace vodních děl sloužících povodňové ochraně. Zpevňování a sanace svahových nestabilit. Územní ochrana a budování ochranných protipovodňových staveb, vč. technologických zařízení, zřizování poldrů a retenčních nádrží, resp. jiná opatření uvedeného charakteru, umožňujícího zachycení přívalových srážek s vysokou frekvencí a intenzitou. Aktivita zahrnuje projekty analýz odtokových poměrů, včetně návrhů protipovodňových opatření. Dále pořízení a modernizace monitorovacích, varovných a výstražných protipovodňových systémů varování obyvatelstva na vodních tocích s prokázaným či potenciálním rizikem povodní a podpora koncepční činnosti v protipovodňové ochraně.

Zdůvodnění dílčích aktivit:

V souvislosti se snižující se retencí vody v krajině i probíhajícími klimatickými změnami dochází ke zvyšování četnosti povodňových situací s ohrožením majetku i života obyvatel, včetně tzv. bleskových povodní. Projekty umožní zvětšení průtočného profilu vodních toků; tyto úpravy však nesmí být v rozporu s požadavky na ochranu a prosperitu biologických složek ve vodách, resp. s ochranou dalších složek životního prostředí. Výstavba retenčních

nádrží umožní zachycení či zpomalení povodňové vlny a současně nelimituje využití území ani neohrožuje stávající ekosystémy tak, jako v případě jiných technických protipovodňových opatření. Analýzy odtokových poměrů, návrhy protipovodňových opatření a varovné systémy snižují rizika ohrožení života i majetku obyvatel včasným varováním před těmito náhlými jevy.

Nositel dílčích aktivit:

Obce, dobrovolné svazky obcí, státní podniky, příspěvkové organizace

Aktivita: Zlepšování kvality ovzduší a modernizace technické infrastruktury

Dílčí aktivity:

- *Snižit emise z lokálního vytápění*
- *Snižit emise ze stacionárních zdrojů*
- *Monitoring kvality ovzduší*

Popis dílčích aktivit:

Komplex opatření, jehož stěžejní částí je výměna kotlů na tuhá paliva, sloužících k vytápění domácností (zejména rodinných domů) za kvalitnější spalovací zařízení s nízkou produkcí škodlivin (nízkoemisní kotle na pevná či plynná paliva, tepelná čerpadla, solární ohřev, ad.). Součástí projektů jsou nezbytné prvky environmentální osvěty.

Projekty zaměřené na snížení resuspenze a emisí ze zdrojů znečišťování ovzduší s cílem snížit zejména emise PM10 a PM2,5, prekursory sekundárních aerosolů i emise benzo(a)pyrenu. Projekty jsou zaměřeny na zvýšení úrovně monitorovacích systémů koncentrací škodlivin v ovzduší zejména v oblasti polyaromatických uhlovodíků a suspendovaných částic PM2,5, resp. v souvislosti se šířením škodlivin z místních a přeshraničních zdrojů znečišťování ovzduší v závislosti na meteorologické situaci (měřicí technika, meteorologická měření, výpočetní technika).

Zdůvodnění aktivity:

MSK patří mezi oblasti s nejvíce znečištěným ovzduším v České republice. Jedním z významných producentů škodlivin (cca 1/4 produkce emisí tuhých znečišťujících látek v kraji) jsou lokální topeniště. Na základě pozitivních zkušeností z pilotní podpory výměny zastaralých kotlů na tuhá paliva v MSK v předchozích letech, lze prostřednictvím masivní výměny nevhodných spalovacích zdrojů v domácnostech očekávat snížení koncentrace škodlivin v ovzduší, zejména v některých oblastech MSK.

Přestože v oblasti významných zdrojů znečišťování ovzduší došlo v poslední době k výraznému zlepšení, stále ještě zbývá provést řadu opatření s cílem dalšího snížení produkce škodlivin. Snížením emisí PM10 a PM2,5, resp. emisí benzo(a)pyrenu dojde k dalšímu požadovanému snížení koncentrací škodlivin v ovzduší. Další snížení produkce škodlivin přinese postupná úprava středních zdrojů znečišťování ovzduší v souvislosti s požadavky připravované evropské směrnice. V kraji existuje síť monitorovacích stanic

znečištění ovzduší, nejsou však doposud dostatečně popsány mechanismy šíření znečištění v souvislosti s přeshraničním přenosem ČR - Polská republika, resp. podmiňující vliv meteorologických činitelů pro uvedené šíření. Projekty naplňující uvedenou aktivitu, přispějí k získání dat využitelných k modelování šíření škodlivin a lepší předpovědi vývoje epizod s vysokými koncentracemi znečištění ovzduší.

Nositel dílčí aktivity:

Moravskoslezský kraj, obce

Aktivita: Předcházení vzniku odpadů, materiálové a energetické využití odpadů a odstraňování ekologických zátěží

Dílčí aktivity:

- ***Výstavba a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů***

Popis dílčí aktivity:

Projekty zaměřené na podporu sběru, svozu a separaci složek komunálního odpadu, včetně pořízení techniky na svoz odpadů a nádob na třídění odpadů, vybudování sběrných míst a sběrných dvorů, vybudování třídících a dotřídovacích linek a další zařízení pro úpravu odpadů.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

V souvislosti s požadovaným ukončením skládkování odpadů po roce 2024 dochází postupně k omezování objemu odpadu ukládaného na skládky. Zlepšení systému sběru odpadů, jejich lepší třídění prostřednictvím vyřídovacích technologií přinese požadované snížení zbytkového směsného odpadu k uložení.

Nositel dílčí aktivity:

Obce, Moravskoslezský kraj, podnikatelské subjekty, příspěvkové organizace

Aktivita: Ochrana a péče o přírodu a krajinu

Dílčí aktivity:

- ***Péče o NP, CHKO, NPR, NPP a lokality Natura 2000***

Popis dílčí aktivity:

Projekty zaměřené na realizaci opatření ve prospěch předmětů ochrany CHKO, NPR a NPP a lokalit soustavy Natura 2000, včetně projektů budování návštěvnické infrastruktury, sběru informací, tvorby informačních a technických nástrojů a podkladů pro zajištění péče.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Relativně velký podíl území kraje tvoří cenná přírodní území, chráněná v rámci národních i evropských kategorií. Vzhledem k antropogennímu tlaku je nezbytné realizovat potřebnou péči o uvedená zvláště chráněná území i lokality soustavy Natura 2000 a zajistit tak jejich požadovaný vývoj. Informace o antropogenní zátěži v důsledku intenzity návštěvnosti lokalit, mohou být využity jak pro provádění plánů péče, tak i pro návrh návštěvnické infrastruktury.

Nositel dílčí aktivity:

Moravskoslezský kraj, obce

- ***Posílení biodiverzity území***

Popis dílčí aktivity:

Projekty zaměřené na podporu biodiverzity mimo zvláště chráněná území a lokality soustavy Natura 2000, např. realizace ÚSES, likvidace invazích druhů, obnova přírodního charakteru vodních toků, zlepšení druhové skladby lesů, obnova remízků, apod. Významnou součástí je i likvidace nepůvodních druhů rostlin a živočichů.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Extenzivní rozvoj zemědělství a lesnictví v minulosti a rozsáhlé zábory půdy pro novou výstavbu v současnosti, negativně ovlivňují přírodní rozmanitost. To má mimo jiné za následek snižování ekologické stability a vyšší citlivost na antropogenní tlak na přírodu a krajinu. Realizace projektů zamezí dalšímu pokračování snižování biodiverzity i mimo zvláště chráněná území a lokality soustavy Natura 2000 a podpoří její obnovu a posílení. Ochranu biodiverzity podpoří také likvidace nepůvodních druhů rostlin a živočichů (zejména v MSK značně rozšířené křídlatky - *Reynoutria* sp.).

Nositel dílčí aktivity:

Moravskoslezský kraj, obce

- ***Revitalizace funkčních ploch a prvků sídlení zeleně***

Popis dílčí aktivity:

Projekty zaměřené na zapojení přírodních nebo přírodě blízkých struktur v sídlech pro zvýšení kvality života. Jedná se především o obnovu parků a dalších prvků městské sídelní zeleně - regenerace vzrostlé zeleně, její obnova, výsadba izolační zeleně, obnova extenzivně pěstovaných sadů na okrajích sídel.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

V obcích a městech tvoří sídelní zeleň významnou součást životního prostředí, výrazně ovlivňující kvalitu života obyvatel. Segrává příznivou úlohu při tvorbě místního mikroklimatu, tlumení hluku a snižování znečištění ovzduší, zejména polétavým prachem, a plní řadu dalších funkcí. Revitalizace parků a dalších prvků sídelní zeleně umožní zvýšení biodiverzity v intravilánech sídel a současně sníží negativní vlivy životního prostředí v obcích a městech.

Nositel dílčí aktivity:

Moravskoslezský kraj, obce

Aktivita: Snížení energetické náročnosti

Dílní aktivity:

- *Snížení energetické náročnosti veřejných budov*
- *Snížení energetické náročnosti bytových domů*

Popis dílní aktivity:

Podpora realizace úsporných surovinových a energetických opatření a technologií veřejných budov a bytových domů, např. zateplením obvodových plášťů, vč. výměny oken, optimalizace měření a regulace otopných systémů, realizace opatření pro využití obnovitelných zdrojů energie ve veřejných budovách, ad. (např. instalace solárních panelů, apod.).

Zdůvodnění aktivity:

V MSK, obdobně jako v celé ČR, lze identifikovat nadprůměrnou energetickou náročnost veřejných budov a bytových domů ve srovnání s jinými zeměmi EU. Opatření v této oblasti sníží náklady na provoz veřejných budov) a v důsledku povede prostřednictvím omezení spotřeby energie také ke snížení vlivů na životní prostředí a klima. Dalším efektem je nepřímá podpora stavebních firem a malých a středních podnikatelů při realizaci opatření.

Nositel dílní aktivity:

Moravskoslezský kraj, obce, vlastníci bytových domů

Oblast Veřejné správy

Aktivita: Zkvalitnění efektivity veřejné správy

Dílní aktivity:

- *eGovernment (vč. eHealth)*
- *Kybernetická bezpečnost*
- *Specifické informační a komunikační systémy a infrastruktura*
- *Zvyšování kvality a efektivity ve veřejné správě (strategické řízení, vzdělávání ve veřejné správě)*

Popis dílních aktivit:

Další rozvoj e-Governmentu na úrovni MSK a pověřených obcí, zvýšení bezpečnosti existujících i nově budovaných systémů, aplikace e-Health ve zdravotnických zařízeních, budování nových a upgrade existujících informačních a komunikačních systémů IZS.

Sada projektů a opatření k zavádění a rozvoji strategického, procesního a projektového řízení ve veřejné správě, zvyšování kvality institucí veřejné správy a jimi poskytovaných služeb, snižování administrativní zátěže, rozvoj kompetencí zaměstnanců a manažerů ve veřejné správě, posilování povědomí o společensky odpovědném zadávání veřejných zakázek a zvyšování jejich podílu, využívání nástrojů e-Governmentu, zavádění moderních systémů řízení a rozvoje lidských zdrojů ve veřejné správě, včetně hodnocení úředníků.

Zdůvodnění dílčích aktivit:

Zákaznický přístup, profesionalita, odpovědnost jsou principy, které se MSK snaží prosazovat rovněž ve veřejné správě. Za tímto účelem usiluje o zefektivňování výkonu státní správy a samosprávy spojené s lepším využíváním moderních informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě, zjednodušení přístupu k informacím, odstranění nadbytečné administrativy, usnadnění styku občana s úřady, ale také k lepší komunikaci uvnitř institucí veřejné správy jak na krajské, tak na místní úrovni. Ke zlepšení efektivity zdravotnických služeb, zlepšení řízení organizací podřízených veřejné správě je nezbytné současně používat moderní informační technologie, které umožní propojit sdílení informací, vyhodnocovat kvalitu lékařské péče a zajistit ochranu informací a dat v této oblasti.

Veřejná správa v MSK, ať již z pohledu institucí nebo úředníků a vedoucích pracovníků prochází transformací k uživatelsky přívětivějším službám, k partnerské spolupráci s ostatními aktéry při řešení problémů kraje a obcí. K urychlení tohoto procesu a dosažení optimálního stavu je potřebné využít doporučené aktivity a finanční zdroje OP Z.

Nositel dílčích aktivit:

Moravskoslezský kraj, obce

Aktivita: Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií

Dílčí aktivity:

- ***Zvětšit pokrytí vysokorychlostním přístupem k internetu***

Popis dílčí aktivity:

Program Vysokorychlostní internet.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Vybudování dostatečně rozvinuté a dostupné technologické základny v ČR v podobě adekvátní infrastruktury umožňující vysokorychlostní přístup k internetu na území bez stávající možnosti přístupu k vysokorychlostnímu internetu nebo s možností vysokorychlostního přístupu k internetu prostřednictvím pouze jednoho poskytovatele. Zlepšení parametrů této infrastruktury jako jsou rychlost, kapacita a bezpečnost.

Nositel dílčí aktivity:

Podnikatelé v elektronických komunikacích

- ***Tvorba nových ICT řešení s možností a lepší uplatnění produktů IT na globálním trhu***
- ***Rozvoj poskytování sofistikovaných sdílených služeb***

Popis dílčí aktivity:

V případě podpory tvorby ICT řešení jsou v rámci této aktivity myšleny projekty zaměřené na bezpečnost dat, vývoj pro mobilní zařízení ad., v případě sdílených služeb také podpora datových center.

Zdůvodnění dílčí aktivity:

Cílem aktivity je zvýšení možnosti využití ICT technologií v důležitých segmentech národní ekonomiky. Přes podporu v minulém programovacím období nebyl potenciál ICT řešení a služeb plně využit.

Nositel dílčí aktivity:

Podniky

Seznam zkratk

- APZ: Aktivní politika zaměstnanosti
- B+R: Bike and ride – forma kombinované přepravy s návazností cyklistické dopravy na veřejnou hromadnou přepravu
- CŽV: Celoživotní vzdělávání
- ČOV: Čistírny odpadních vod
- DSO: Dobrovolný svazek obcí
- HZS: Hasičský záchranný sbor
- CHKO: Chráněná krajinná oblast
- ICT: Informační a komunikační technologie
- IT: Informační technologie
- IZS: Integrovaný záchranný systém
- KAP: Krajský akční plán rozvoje vzdělávání
- MAP: Místní akční plány vzdělávání
- MAS: Místní akční skupina
- MS: Moravskoslezský
- MSK: Moravskoslezský kraj
- MŠ: Mateřská škola
- NKP: Národní kulturní památka
- NNO: Nestátní nezisková organizace
- NP: Národní park
- NPP: Národní přírodní památka
- NPR: Národní přírodní rezervace
- OP: Operační program
- OP Z: Operační program Zaměstnanost
- P+R: Parkoviště park and ride

PČR: Policie České republiky
RIS3: Regionální inovační strategie
RVP: Rámcový vzdělávací program
SŠ: Střední škola
ŠVP: Školní vzdělávací program
VaV: Výzkum a vývoj
VO: Výzkumné organizace
VŠ: Vysoká škola
ZŠ: Základní škola
ZZS: Zdravotnická záchranná služba
ŽP: Životní prostředí
VOŠ: Vyšší odborná škola